

KELİME SONLARINDA VAKIF KEYFİYETİ

SONU İLLETLİ HARF İLE BİTEN KELİMELER
ÜZERİNDE VAKIF

İletli Harf İle Biten Kelimeler Üzerinde Vakıf

İletli harften kastolunan; med harfleri olan elif, vav ve ya harfleridir. Bu harflerle biten kelimeler, sonları illetli kelimelerdir. Bu harfler bazen yazımda bulunup, lafzen okunmaz. Bazen lafzen zikrolunduğu halde yazımda bulunmaz. Bazen de lafız ve yazımda sabit olurlar. Bu harfler, yazımda sabit oldukları halde, telaffuzda bazen vakfen sabit, vaslen mahfuz; bazen de vakfen mahfuz, vaslen sabit olabilirler.

MED HARFİ OLAN ELİF

1. Elif harfinin yazım ve telaffuzda, vakfen ve vaslen sabit olması

أَمَّنَّا بِاللَّهِ	مِنْهَا رَغَدًا	رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ	كُلُّهَا مِثْمَمٌ	عَلَيْنَا بَيَانُهُ

MED HARFİ OLAN ELİF

2. Elif harfinin yazım ve telaffuzda, vakfen ve vaslen mahzuf olması (düşmesi)

أَلَمْ تَرَ

فَتَوَلَّ

فِيمَ

مِمَّ

عَمَّ

يَا أَيُّهَا Kelimesinin sonundaki elif, Kuranı Kerim’de şu üç yerde hazfolunmuştur:

أَيُّهُ الْمُؤْمِنُونَ

Nur s. 31.ayet

يَا أَيُّهُ السَّاحِرُ

Zuhruf s. 49.ayet

أَيُّهُ الثَّقَلَانِ

Rahman s. 31.ayet

sahihtilavet

— التلاوة الصحيحة —

MED HARFİ OLAN ELİF

3. Elif harfinin yazımda sabit, telaffuzda ise vakfen sabit, vaslen mahzuf olması

- وَقَالَ الْحَمْدُ kelimesinde lam harfinde bulunan elif, vasıl durumunda –iki sakin cem’ olduğu için- düşer.
- Şu altı yerde geçen kelimelerdeki elifler yazımda mevcut olup, telaffuzda ise vakfen sabit, vaslen sakıttır.

لَكِنَّا قص	أَنَا	قَوَارِيرًا	الظُّنُونَا	الرَّسُولَا	السَّبِيلَا
Kehf s. 38.ayet	Tüm Kuran’ da	İnsan s. 15.ayet	Ahzap s. 10.ayet	Ahzap s. 66.ayet	Ahzap s. 67.ayet

MED HARFİ OLAN ELİF

4. Elif harfinin yazımda sabit, telaffuzda ise vakfen ve vaslen mahzuf olması

→ **ثَمُودًا** kelimesinin elifi dört yerde yazımda sabit olmasına rağmen telaffuz edilmez. Vakfen ve vaslen hazfolunur.

الَّا إِنَّ ثَمُودًا كَفَرُوا	وَتَمُودًا وَأَصْحَابَ الرَّسِّ	وَتَمُودًا فَمَا أَبْقَى	وَتَمُودًا وَقَدْ تَبَيَّنَ
Hud s. 68.ayet	Furkan s. 38.ayet	Necm s. 51.ayet	Ankebut s. 38.ayet

→ İnsan suresi 16. ayette geçen **قَوَارِيرًا** kelimesinin elifi, yazımda mevcut olmasına rağmen vakfen ve vaslen hazfolunur.

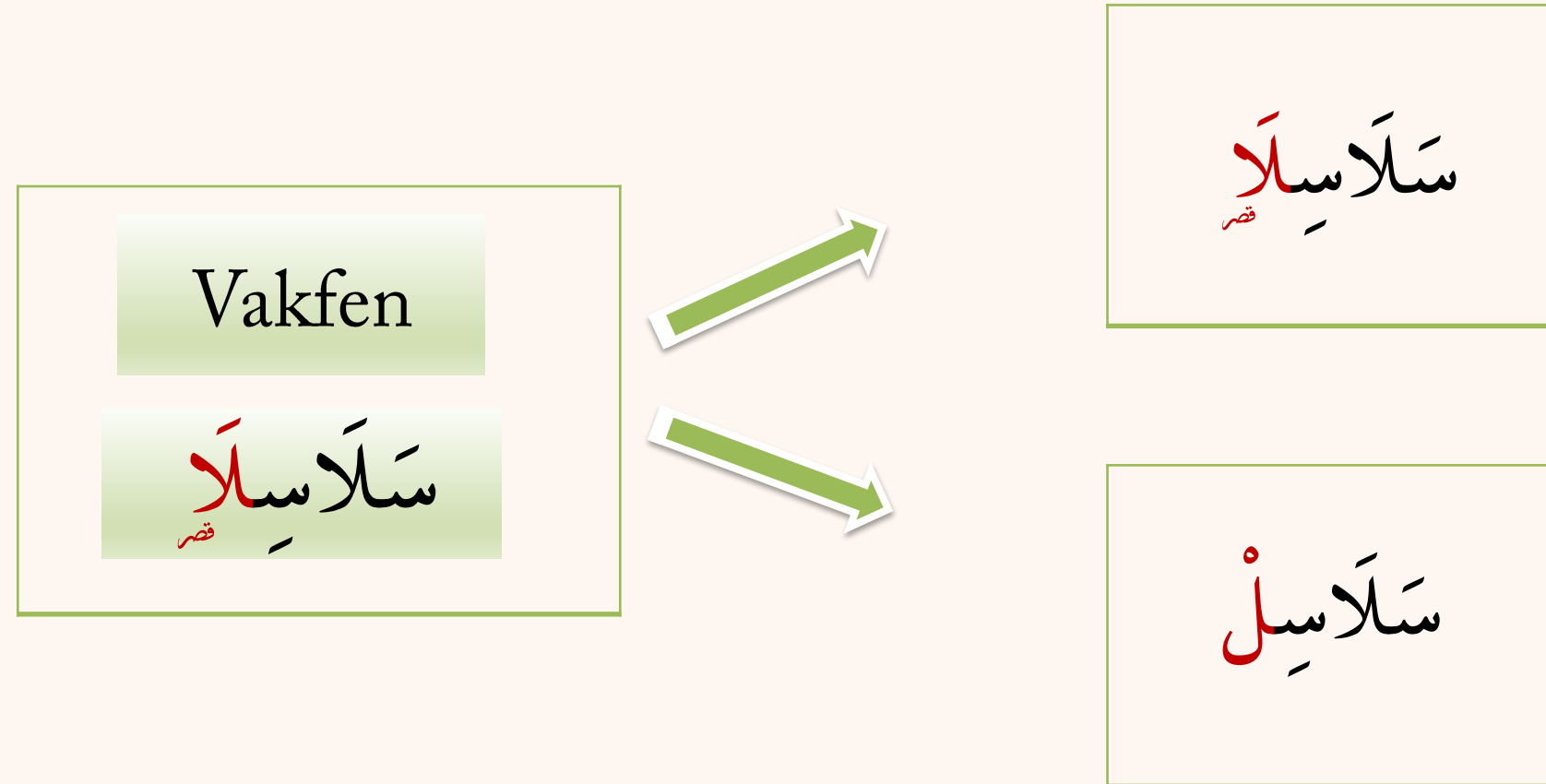
→ Mazi müzekker cemi sıygalarının sonundaki elifler:

وَقَالُوا	وَأَصْلَحُوا	كُفِبُوا	أَمِنُوا	كَفَرُوا	وَكَذَّبُوا

MED HARFİ OLAN ELİF

5. Elif harfinin yazımda sabit, telaffuzda vaslen mahzuf, vakfen; hazfı veya subutunun caiz olması

Bu durum sadece İnsan s. 4. ayette bulunan **سَلَا سِلَا** kelimesinin elifi için geçerlidir. Yazımda bulunan bu elif telaffuzda vaslen hazfolunur. Vakfen ise hazfı veya sübutu caizdir.

MED HARFİ OLAN VAV

1. Vav harfinin yazım ve telaffuzda, vakfen ve vaslen sabit olması

كَفَرُوا	لَا يُؤْمِنُونَ	يُخَادِعُونَ	أَمِنُوا	يَشْعُرُونَ

2. Vav harfinin yazım ve telaffuzda, vakfen ve vaslen mahzuf olması (düşmesi)

وَلَا تَقْفُ	فَلْيَدْعُ	ادْعُ	وَلَا تَدْعُ

→ Vav harfi, Kuran'da şu beş yerde cezm ve bina söz konusu olmaksızın düşmüştür:

وَصَالِحِ الْمُؤْمِنِينَ	وَيَدْعُ الْإِنْسَانَ	سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ	يَدْعُ الدَّاعِ	وَيَمْحُ اللَّهُ
Tahrim s. 4.ayet	İsra s. 11.ayet	Alak s. 18.ayet	Kamer s. 6.ayet	Şura s. 24.ayet

MED HARFİ OLAN VAV

3. Vav harfinin yazımda sabit, telaffuzda ise vakfen sabit, vaslen mahzuf olması

أُولُوا الْأَبَابِ	يُقِيمُوا الصَّلَاةَ	فَاتَّقُوا النَّارَ	وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ	وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ

4. Vav harfinin yazımda mahzuf, telaffuzda ise vakfen mahzuf, vaslen sabit olması

Bu durum; meddi sıra konumundaki müfred, müzekker, gaib zamiri için geçerlidir.

عِنْدَهُ إِلَّا	جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ	أُمُّهُ وَهَنَا	وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا	وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ

MED HARFİ OLAN YA

1. Ya harfinin yazım ve telaffuzda, vakfen ve vaslen sabit olması

أَمْرَاتِي عَاقِرًا	إِنِّي وَهَنَ	يَهْدِي لِلَّتِي	دُونِي وَكَيْلًا	يُورِي سَوْءَاتِكُمْ

2. Ya harfinin yazım ve telaffuzda, vakfen ve vaslen mahzuf olması (düşmesi)

اتَّقِ	يُوتِ	وَإِخْشَاوِنِ	نُنَجِّ	إِنْ يُرِدْنِ
وَلَهُ الْجَوَارِ	تُغْنِ	يُنَادِ	فَبَشِّرْ عِبَادِ	هُوَ صَالِ

MED HARFİ OLAN YA

3. Ya harfinin yazımda sabit, telaffuzda ise vakfen sabit, vaslen mahzuf olması

يُؤْتِي الْحِكْمَةَ	أَتَى الرَّحْمَنِ	لَا يَهْدِي الْقَوْمَ	وَسَيَجْزِي اللَّهُ	يَهْدِي اللَّهُ

4. Ya harfinin yazımda mahzuf, telaffuzda ise vakfen mahzuf, vaslen sabit olması

Bu durum; meddi sıla konumundaki müfred, müzekker, gaib zamiri için geçerlidir.

نُوتِهِ مِنْهَا	بِهِ سُلْطَانًا	آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ	مِنْ رَبِّهِ إِنَّمَا	مِنْ دُونِهِ مِنْ وَالٍ

MED HARFİ OLAN YA

5. Ya harfinin yazımda mahzuf, telaffuzda ise vaslen sabit, vakfen isbat ve hazfinin caiz olması

Bu durum sadece Neml suresi 36. ayette vuku' bulur. Vakıfta iki vecih caizdir:

